

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319010956
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4319010956.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a JUDr. Jána Vanka, v trestnej veci proti odsúdenému E. P., pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 odsek 1, odsek 2 písmeno f/ Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a iné, o sťažnosti odsúdeného E. P. proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 22.05.2020, sp. zn. 2Nt/76/2019, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 06. augusta 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku s a sťažnosť odsúdeného E. P. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov odsúdeného E. P. (ďalej len „odsúdený“) preradil na ďalší výkon trestu odňatia slobody v trvaní 22 mesiacov, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 2T/24/2014 zo dňa 30.06.2014 v spojení s uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 2T/24/2014 zo dňa 21.12.2016 o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Súd I. stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že riaditeľ Ústavu na výkon trestu (ďalej len „ÚVTOS“) Želiezovce podal návrh na preradenie odsúdeného z ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia z dôvodu, že všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia sú u odsúdeného neefektívne a voči zaobchádzaniu je rezistentný. V odôvodnení poukázal i na skutočnosť, že odsúdený v konaní podával námietku zaujatosti a návrh na odňatie veci a prikázanie inému súdu, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky vrátil vec súdu I. stupňa pripisom bez meritórneho rozhodnutia s poukazom na § 32 odsek 6 a § 31 odsek 1 Trestného poriadku. O opätovnej námietke vznesenej odsúdeným na verejnom zasadnutí po pridelení veci inému zákonnému sudcovi z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky pôvodným zákonným sudcom súd I. stupňa z rovnakých dôvodov nerozhodoval. Po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí súd I. stupňa na podklade výpovede zástupcu ÚVTOS, písomného návrhu a hodnotenia odsúdeného zistil, že odsúdený opakovane porušuje ústavný poriadok - úmyselným poškodením zdravia, užívaním lieku, ako predpísal lekár, poškodzovaním zverného majetku, neplní príkazy príslušníkov zboru, vyvoláva verbálne aj fyzické konflikty s odsúdenými, za čo bol už 11-krát disciplinárne potrestaný, disciplinárne odmenený nebol. Napriek využívaniu všetkých dostupných metód výchovného pôsobenia nedošlo k pozitívnym zmenám v jeho správaní a v hodnotovej orientácii, stanovené ciele programu zaobchádzania sa neplnia, resocializačná prognóza nie je priaznivá a všetky dostupné výchovné metódy sú neúčinné. Odsúdený sa teda neprispôbil podmienkam výkonu trestu, nemá snahu si vytvárať podmienky na získavanie disciplinárnych odmien, nezapája sa do činností pre rozvoj osobnosti, neprejavuje záujem o prácu. Bol umiestnený v oddiele špecializovaného zaobchádzania, neskôr do diferenciačnej skupiny „C“ a napokon do oddielu s bezpečnostným režimom - premiestňovaný bol z dôvodu porušovania ústavného poriadku a negatívneho vplyvu na ostatných

odsúdených. Zároveň súd I. stupňa konštatoval, že disciplinárne tresty neboli odsúdenému ukladané len za sebapoškodzovanie, ako uviedol odsúdený, ale aj za iné spôsoby porušovania ústavného poriadku. Z toho dôvodu odmietol i návrh odsúdeného na doplnenie dokazovania pribratím znalca na skúmanie jeho duševného stavu, pričom uviedol, že pokiaľ sa odsúdený odvoláva na psychické problémy, mal možnosť požiadať o odborné vyšetrenie lekárom špecialistom a poskytnutie liečenia v zdravotníckom zariadení pre obvinených a odsúdených. Dodal, že súd nie je oprávnený skúmať alebo hodnotiť oprávnenosť alebo primeranosť trestov.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, podal odsúdený sťažnosť, ktorú dodatočne písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu.

V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že s rozhodnutím súdu nesúhlasí, namietal jeho odôvodnenie s tým, že je nepreskúmateľné a vykazuje znaky arbitrárnosti. Namietal skutočnosť, že sa súd I. stupňa nezaoberal jeho obranou a ľahostajne pristúpil k skutočnosti, že sa v minulosti liečil na psychiatrii, aj z dôvodu sebapoškodzovania a odmietol vykonať dôkazy, ktoré navrhoval - vyšetrenie duševného stavu. Má za to, že súd I. stupňa si bez náležitého zdôvodnenia osvojil v tomto vyjadrenie prokurátorky, v čom videl porušenie jeho práv na obhajobu. Bol názoru, že vyradený z oddielu špecializovaného zaobchádzania bol neprávom, keď navyše tento oddiel je určený pre problémových odsúdených, ktoré majú nejaké vážne duševné ochorenia, teda aj preňho, cíti sa byť preto šikanovaný. Podotkol, že podal aj námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorou sa nezaoberal, čím porušil jeho práva. Žiadal, aby Krajský súd v Nitre návrh riaditeľa ÚVTOS Želiezovce ako nedôvodný zamietol, respektíve aby zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd ako súd nadriadený, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie mu predchádzajúce a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „zákon o výkone trestu“) ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Preskúmaním spisového materiálu nadriadený súd zistil, že súd I. stupňa správne, zákonu zodpovedajúcim spôsobom a opodstatnene rozhodol o preradení odsúdeného na ďalší výkon trestu odňatia slobody z ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, pretože aj podľa názoru krajského súdu boli splnené podmienky, ktoré vyžaduje ustanovenie § 9 odsek 3 zákona o výkone trestu.

Nadriadený súd konštatuje, že odsúdený počas celého výkonu trestu odňatia slobody opakovane a sústavne porušuje ústavný poriadok, za čo aj bol opakovane disciplinárne potrestaný, pričom disciplinárne odmenený nebol. Tieto porušenia pritom nespočívali iba v sebapoškodzovaní, ako to namietal odsúdený, boli zaznamenané porušenia rôzneho charakteru. Skutočnosť, že odsúdený sa v podstate v žiadnom smere neprispôbil podmienkam výkonu trestu a že výkon trestu odňatia slobody v strednom stupni stráženia neplní svoj účel zdôrazňuje okrem uvedeného nasledujúce skutočnosti. Odsúdený vykonával trest odňatia slobody spočiatku v minimálnom stupni stráženia, kde bol vzhľadom na odporúčanie z psychologického vyšetrenia umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania, teda vykonával uložený trest v najmiernejších možných podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no už tam jeho správanie nebolo na požadovanej úrovni a došlo z jeho strany k porušeniam ústavného poriadku, z ktorého dôvodu bol uznesením Okresného súdu Košice II. sp. zn. 3Nt/15/2018 zo dňa 20.04.2018 preradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Tu bol spočiatku umiestnený takisto do oddielu špecializovaného zaobchádzania, pričom toto zaradenie takisto neplnilo svoj účel a okrem opakovaného porušovania ústavného poriadku, ktorého sa odsúdený dopúšťal, negatívne pôsobil aj na ostatných odsúdených a bol tak preradený najskôr do diferenciačnej skupiny „C“ a neskôr do oddielu s bezpečnostným režimom. Na podklade uvedeného mal tak nadriadený súd jednoznačne za preukázané, že žiadny z doposiaľ miernejších režimov nepôsobili na odsúdeného v smere možného naplnenia účelu trestu a boli takto splnené podmienky v zmysle § 9 odsek 3 zákona o výkone trestu na zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším, teda maximálnym stupňom stráženia.

Súd I. stupňa správne pri posudzovaní návrhu riaditeľa ÚVTOS Želiezovce vychádzal aj z jeho výpovede a písomného hodnotenia ústavu, pretože pri preskúvaní takéhoto návrhu za účelom rozhodnutia v predmetnej otázke je bezpochyby dôležité primárne sa zaoberať správaním sa odsúdeného v podmienkach príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Pri preskúvaní napadnutého uznesenia nadriadený súd taktiež dospel k záveru, že jeho odôvodnenie nie je arbitrárne ani nedostatočné, naopak zodpovedá § 176 odsek 2 Trestného poriadku a je z neho zrejmé, aké právne úvahy viedli súd I. stupňa k záveru o splnení podmienok na preradenie odsúdeného v zmysle § 9 odsek 3 zákona o výkone trestu.

Z uvedených dôvodov sa nestotožnil so sťažnosťnými námietkami odsúdeného ani nevzhliadol v súvislosti s napadnutým uznesením a postupom, ktorý mu predchádzal, žiadne porušenie jeho práv. Treba zdôrazniť, že výkon trestu odňatia slobody zabezpečuje orgán uvedený v § 6 odsek 1 až 3 zákona o výkone trestu, nie súd, ten iba rozhoduje o vybraných otázkach vykonávacieho konania, ktoré sa môžu týkať i výkonu trestu odňatia slobody, avšak tieto posudzuje vychádzajúc z relevantných informácií o odsúdených poskytnutých týmito orgánmi. Doplnenie dokazovania vyšetrením duševného stavu odsúdeného z uvedeného dôvodu nie je pri rozhodovaní o predmetnej otázke dôvodné. Rovnako nadriadený súd nevzhliadol nijakú nesprávnosť v postupe súdu I. stupňa ohľadom podanej námietky zaujatosti odsúdeným, s ktorou sa náležite bez meritórneho rozhodnutia vysporiadal v súlade s § 31 odsek 1 a § 32 odsek 6 Trestného poriadku.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Nadriadený súd nezistiac žiadne dôvody na zrušenie sťažnosťou napadnutého uznesenia a na iné rozhodnutie o návrhu riaditeľa ÚVTOS Želiezovce na preradenie odsúdeného z ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.